

อิทธิพลของความหลงตนเอง รูปแบบความรักแบบเงื้อมมือ และ
การกระตุ้นด้วยตนเองกับความสัมพันธ์ต่อการผูกมัดในความสัมพันธ์

นางสาวสุธาสินี ไชยมิษฐ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

600252369

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

247645

อิทธิพลของความหลงตนเอง รูปแบบความรักแบบเล่นเกม และ
การกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์ต่อการผูกมัดในความสัมพันธ์

นางสาว สุธาสินี ใจสมิทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 1 7 8 1 3 9 0 3 8

EFFECTS OF NARCISSISM, LUDIC LOVE STYLE, AND
COMMUNAL ACTIVATION ON RELATIONSHIP COMMITMENT

Miss Suthasinee Jaismith

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Social Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อิทธิพลของความหลงตนเอง รูปแบบความรักแบบเล่นเกม
และการกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์ต่อการผูกมัด
ในความสัมพันธ์

โดย

นางสาวสุธาสินี ใจสมิทธิ์

สาขาวิชา

จิตวิทยาสังคม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักนาคค์ มณีศรี

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คนบดีคณะจิตวิทยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักนาคค์ มณีศรี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระพร อุวรรณโน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักนาคค์ มณีศรี)

..... กรรมการ
(อาจารย์ จรุงกุล บุรพวงค์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อภิษฎา ไชยวุฒิกรณ์วานิช)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. นางลักษณ์ วิรัชชัย)

สุธาสินี ใจสมิทธิ์: อิทธิพลของความหลงตนเอง รูปแบบความรักแบบเล่นเกม และการกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์ต่อการผูกมัดในความสัมพันธ์ (EFFECTS OF NARCISSISM, LUDIC LOVE STYLE, AND COMMUNAL ACTIVATION ON RELATIONSHIP COMMITMENT) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:

ผศ. ดร. คัดนางค์ มณีศรี, 154 หน้า

247645

งานวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 การศึกษา การศึกษาที่ 1 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบหลงตนเองกับการผูกมัดของคู่รัก โดยมีรูปแบบความรักแบบเล่นเกมเป็นตัวแปรส่งผ่าน ผู้ร่วมการวิจัยจำนวน 464 คน ได้วัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง สอบถามเจตคติเกี่ยวกับความรัก และวัดการผูกมัดกับคู่รัก ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างพบว่า บุคลิกภาพแบบหลงตนเองสามารถทำนายการผูกมัดในความสัมพันธ์ได้ โดยบุคลิกภาพแบบหลงตนเองไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการผูกมัด แต่มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านรูปแบบความรักแบบเล่นเกมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 การศึกษาที่ 2 ศึกษาวิธีการกระตุ้นให้บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองมีการผูกมัดต่อคู่รักเพิ่มขึ้นด้วยการกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คนถูกสุ่มเข้าสู่เงื่อนไขการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า การกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์ทำให้ทั้งผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองสูงและต่ำมีการผูกมัดกับคู่ของตนมากกว่าการไม่กระตุ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001 ตามลำดับ ผลที่น่าสนใจคือ การกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์ทำให้ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองสูงมีการผูกมัดมากกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 งานวิจัยนี้เป็นงานแรกในประเทศไทยที่พยายามหาแนวทางทำให้คนหลงตนเองมีการผูกมัดกับคู่รักของตนมากขึ้น

สาขาวิชา จิตวิทยาสังคม

ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สุธาสินี ใจสมิทธิ์

ผศ.ดร.

5178139038: MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEYWORDS: NARCISSISM / LUDIC LOVE STYLE / COMMUNAL ACTIVATION / RELATIONSHIP
COMMITMENT

SUTHASINEE JAISMITH: EFFECTS OF NARCISSISM, LUDIC LOVE STYLE,
AND COMMUNAL ACTIVATION ON RELATIONSHIP COMMITMENT. THESIS
ADVISOR: ASST. PROF. KAKANANG MANEESRI, Ph.D., 154 pp.

247645

This research consists of 2 studies. Study 1 was to examine the mediating effect of ludic love style on the relationship between narcissistic personality and commitment. Four hundred and sixty-four participants completed a series of questionnaires: narcissistic personality inventory, love attitudes scale, and commitment scale. Structural Equation Models (SEM) reveal that narcissistic personality can predict commitment. The direct effect on commitment is not found. However, the relationship between narcissistic personality and commitment is mediated by ludic love style ($p < .001$). Study 2 was to examine the effect of communal activation on narcissistic personality and relationship commitment. One hundred and sixty undergraduate students were randomly assigned to the experimental conditions. Results show that communal activation leads to higher commitment in both high and low narcissists ($p < .05$ and $p < .001$). The most interesting finding is that high narcissists who had received communal activation have higher commitment than do low narcissists who had received the same treatment ($p < .001$). This study is the first attempt to identify the mechanism that induces commitment in high narcissists.

Field of Study : Social Psychology

Student's Signature : *Suthasinee Jaismith*

Academic Year : 2010

Advisor's Signature : *Kakanang Maneesri*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความเมตตากรุณา และความเสียสละของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักนาค์ มณีศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นอกจากอาจารย์จะถ่ายทอดวิชาความรู้ทั้งทางวิชาการ การวิจัย และประสบการณ์ในการทำงานให้แก่ข้าพเจ้า อาจารย์ยังกรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี รวมทั้งให้โอกาสข้าพเจ้าได้ทำงานในฐานะผู้ช่วยวิจัย ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพร อุวรรณโณ อาจารย์จรัญกุล บุรพวงค์ และอาจารย์ ดร. อภิษฎา ไชยวุฒิภรณ์วานิช ที่เป็นแบบอย่างของครูที่ดีของข้าพเจ้า ทুমเทในการสอนและถ่ายทอดวิชาความรู้ที่มีค่ายิ่ง ตลอดจนให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ทางด้านสถิติ และให้คำปรึกษาด้านสถิติแก่ลูกศิษย์ด้วยความรัก ความเมตตาอยู่เสมอ

ขอกราบขอบพระคุณแม่ที่เลี้ยงดูลูกด้วยความรัก ความเอาใจใส่ ตลอดทางเดินของชีวิต แม้จะเจออุปสรรค ความทุกข์ ความท้อใจ แม่จะอยู่กับลูกเสมอ มีหัวใจเต็มเปี่ยมด้วยรักและกำลังใจ ที่คอยเติมเต็มให้ลูกก้าวต่อไป กราบขอบพระคุณพ่อ การจากไปไม่เคยทำให้ภาพของพ่อที่ดีเลือนหายไป และเป็นเหมือนแสงสว่างคอยนำทางลูกตลอดมา ขอบพระคุณกงและมาที่รักที่เลี้ยงดูหลานคนนี้มาอย่างดี และเป็นแรงใจให้เสมอ ขอบพระคุณน้ำอ้นที่ดูแล เป็นห่วงเป็นใยและให้ความช่วยเหลือในทุกเรื่อง ขอขอบคุณน้องสาวที่น่ารักคอยอยู่เคียงข้างกันไม่ว่ายามสุขหรือทุกข์

ขอขอบคุณคุณณณิกนันต์ ศรีวัลลภ คุณหยกฟ้า อิศรานนท์ คุณธันยธร อนันต์วิโรจน์ คุณผกาทิพย์ ชันติพงศ์ และคุณกันยารัตน์ สะอาดเย็น ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ เสมอมา ขอขอบคุณเอ๋ จีบ แจง เพื่อนที่แสนดีคอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้เสมอ อีกทั้งเพื่อน ๆ จิตวิทยาสังคมที่ไม่เคยทิ้งกัน รวมทั้งผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ร่วมการทดลองทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคณะจิตวิทยาที่ให้ทุนผู้ช่วยวิจัย เป็นระยะเวลากว่า 2 ปี สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันที่รักยิ่ง ณ ที่แห่งนี้ ทำให้ได้พบอาจารย์ที่ดีคอยบ่มเพาะวิชาความรู้และการใช้ชีวิต เพื่อนที่ดี และทำให้เจอเรื่องราวดี ๆ อีกมากมายในชีวิต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
บุคลิกภาพแบบหลงตนเอง.....	5
รูปแบบความรัก.....	14
การผูกมัด.....	18
บุคลิกภาพแบบหลงตนเอง รูปแบบความรักแบบเล่นเกม และการผูกมัด.....	22
ลักษณะนิสัยเน้นตนเองและลักษณะนิสัยเน้นความสัมพันธ์.....	25
บุคลิกภาพแบบหลงตนเอง ลักษณะนิสัยเน้นตนเอง และการผูกมัด.....	28
บุคลิกภาพแบบหลงตนเอง การกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์ และการผูกมัด.....	31
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	37
ขอบเขตของการวิจัย.....	37
ตัวแปรในการวิจัย.....	38
สมมติฐานการวิจัย.....	40
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	40
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	43
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
รูปแบบการวิจัย.....	44
กลุ่มตัวอย่าง.....	44

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
ขั้นตอนการวิจัย.....	60
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
การศึกษาที่ 1.....	65
การศึกษาที่ 2.....	86
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย.....	98
การศึกษาที่ 1.....	98
การศึกษาที่ 2.....	101
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	108
รายการอ้างอิง.....	114
ภาคผนวก.....	127
ภาคผนวก ก.....	128
ภาคผนวก ข.....	132
ภาคผนวก ค.....	137
ภาคผนวก ง.....	141
ภาคผนวก จ.....	144
ภาคผนวก ฉ.....	146
ภาคผนวก ช.....	148
ภาคผนวก ซ.....	150
ภาคผนวก ฌ.....	151
ภาคผนวก ญ.....	152
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	154

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	มัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของการผูกมัด (คะแนนจากมาตรวัดการผูกมัดกับคู่รัก) จำแนกตามบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง และการกระตุ้นลักษณะเน้นความสัมพันธ์.....	35
2	ความหมายในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง.....	46
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ทำมาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง จำแนกตามลักษณะพื้นฐานต่าง ๆ ($N = 629$).....	47
4	จำนวนข้อกระทงในมาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเองจำแนกตาม องค์ประกอบ (48 ข้อ).....	49
5	สัมประสิทธิ์แอลฟาและสัมประสิทธิ์การทดสอบซ้ำของมาตรวัดเจตคติเกี่ยวกับ ความรัก.....	51
6	จำนวนข้อกระทงในการพัฒนามาตรวัดการผูกมัดกับคู่รักจำแนกตาม องค์ประกอบ (24 ข้อ).....	53
7	จำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ใช้ในขั้นพัฒนามาตรวัดการผูกมัดกับคู่รัก จำแนกตามลักษณะพื้นฐานต่าง ๆ ($N = 303$)	54
8	จำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินรูปภาพจำแนกตามลักษณะ พื้นฐานต่าง ๆ ($N = 61$).....	57
9	ลักษณะประชากรของผู้ร่วมการวิจัย ($N = 464$).....	65
10	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบหลงตนเองและรูปแบบความรัก ($N = 464$).....	69
11	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพแบบหลงตนเองและรูปแบบ ความรัก ($N = 464$)	70
12	คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร สังเกตได้ ($N = 464$).....	71
13	เมทริกซ์สหสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ 12 ตัวที่ใช้ในการศึกษา ($N = 464$).....	73
14	เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรแฝงในโมเดล.....	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงในโมเดลบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง 8 องค์ประกอบ.....	79
16	ผลการวิเคราะห์อิทธิพลรวม อิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อมระหว่าง ตัวแปรในโมเดลบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง 8 องค์ประกอบ รูปแบบความรัก แบบเล่นเกม และการผูกมัด.....	80
17	เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงในโมเดลบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง 7 องค์ประกอบ.....	84
18	ผลการวิเคราะห์อิทธิพลรวม อิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อมระหว่าง ตัวแปรในโมเดลบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง 7 องค์ประกอบ รูปแบบความรัก แบบเล่นเกม และการผูกมัด.....	85
19	จำนวนและร้อยละของผู้ร่วมการทดลองจำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน ($N = 160$)	87
20	ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนการผูกมัด ($N = 160$).....	89
21	การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนการผูกมัด.....	90
22	ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และผลการวิเคราะห์การ ทดสอบความแตกต่างแบบจับคู่ของคะแนนการผูกมัดจำแนกตามบุคลิกภาพ แบบหลงตนเองในเงื่อนไขได้รับการกระตุ้นและช่วงเวลา ($N = 80$).....	94
23	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	96

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โมเดลการผูกมัดกับคู่รัก.....	21
2	รูปแบบการเน้นตนเองและเน้นความสัมพันธ์.....	27
3	โมเดลการเน้นตนเองของบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง.....	30
4	การเปลี่ยนแปลงของบุคลิกภาพแบบหลงตนเองจากลักษณะเน้นตนเองสู่ ลักษณะเน้นความสัมพันธ์.....	33
5	โมเดลการผูกมัด.....	39
6	ขั้นตอนการทดลอง.....	63
7	โมเดลความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง รูปแบบความรักแบบ เล่นเกมและการผูกมัด.....	75
8	โมเดลความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง 7 องค์ประกอบ รูปแบบ ความรักแบบเล่นเกมและการผูกมัด.....	83
9	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบหลงตนเองและการกระตุ้นความสัมพันธ์ต่อ การผูกมัด.....	90
10	บุคลิกภาพแบบหลงตนเองในเงื่อนไขการกระตุ้นความสัมพันธ์ต่อการผูกมัด ตามช่วงเวลา.....	95